

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie w 2022r.

W 2022r. MOPS w Zambrowie realizował m. in. zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o zasiłku dla opiekuna,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o dodatku osłonowym,
- ustawy o dodatku węglowym,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

I. POMOC SPOŁECZNA

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.2021.2268 ze zm.), kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Ograniczenie świadczeń z pomocy społecznej, odmowa ich przyznania, lub przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, mogą nastąpić w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych.

Ponadto w przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Podstawą do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej może być też brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych lub prac społecznie użytecznych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną.

Ustawa o pomocy społecznej, w art. 17 ust. 1 określa zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, są to:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia, w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Art. 17 ust. 2 ustawy, określa pozostałe zadania własne gminy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie do realizacji, wymienienia art. 18 ust. 1 ustawy, są to:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację zadań zleconych zapewnia budżet państwa.

Finansowanie pomocy społecznej

Do realizacji zadań własnych MOPS uzyskiwał środki finansowe z dwóch źródeł, tj.:

- z budżetu Wojewody
- z budżetu Miasta

Z budżetu Miasta, w ramach zadań własnych, realizowano:

- zasiłki celowe na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, m. in. na: żywność, opał, odzież i obuwie, leki, energię elektryczną, środki czystości, itp., wydatki związane ze zdarzeniem losowym oraz sprawienie pogrzebu,
- dożywianie dzieci (przy znacznym wsparciu wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym i dożywiania dzieci „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023),
- udzielanie schronienia,
- usługi opiekuńcze, Program „Opieka 75+”,
- **Program „Wspieraj Seniora”**,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w dps,
- Klub Seniora.

Na realizację świadczeń z **zadań własnych w 2022 r.** z pomocy społecznej, Rada Miasta Zambrów ze środków własnych, przeznaczyła ogółem kwotę **1.882.460,32 zł**, z której wydatkowano **1.879.425,37 zł**, tj. **99,52%**, natomiast Wojewoda przyznał **2.572.347,50 zł**, dotacji, z których MOPS wydatkował **2.504.938,08 zł**, tj. **97,38%**.

Kwota dotacji nie została wykorzystana w całości, ponieważ sposób jej wydatkowania, tj. przyznawanie zasiłków: okresowego, stałego - określają przepisy ustawy o pomocy społecznej, składki na ubezpieczenie zdrowotne określają przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku dożywiania dotacja jest późno przyznawana i przekazywana, dlatego trudno jest precyzyjnie przewidzieć wydatkowaną kwotę. Natomiast wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem spowodowałoby naruszenie dyscypliny budżetowej i obowiązek zwrotu dotacji wraz z odsetkami.

W 2022r. na realizację **zadań zleconych**, MOPS otrzymał środki w wysokości **8.528,00 zł**, z których wydatkował **8.527,92 zł**, tj. 100%, w tym na wynagrodzenie dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki na podstawie postanowienia sądu – 8.400 zł i koszty obsługi – 127,92 zł.

Charakterystyka obszaru działania MOPS w Zambrowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022r. swoją działalnością obejmował Miasto Zambrów, z ogólną liczbą mieszkańców - 20.862.

Liczba osób bezrobotnych na koniec 2022r. - ogółem - 775 (w tym kobiety - 416)
- w tym z prawem do zasiłku - 107 (w tym kobiety - 56)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie w 2022r. obejmował pomocą 490 rodzin, z ogólną liczbą osób w tych rodzinach – 952, tj. 4,56% mieszkańców Zambrowa.

Główne przyczyny trudnej sytuacji życiowej świadczeniobiorców MOPS przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Powód trudnej sytuacji życiowej /powód przyznania pomocy/	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	361	715
Bezrobocie	318	678
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach:	84	335
- niepełnych	54	166
- wielodzietnych	38	218
Niepełnosprawność	142	229
Długotrwała choroba	117	178
Potrzeba ochrony macierzyństwa	7	37
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	13
Bezdomność	20	20
Alkoholizm	10	14
Narkomania	1	1

Z powyższych danych wynika, że dominującym powodem korzystania z pomocy społecznej w 2022r., jak w latach ubiegłych, było bezrobocie.

Formy pomocy społecznej

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód, nie przekracza kwoty 776 zł, zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
  - 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 600 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
  - 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej „kryterium dochodowym rodziny”,
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z niżej wymienionych powodów:
1. sieroctwa,
  2. bezdomności,
  3. bezrobocia,
  4. niepełnosprawności,
  5. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
  6. przemocy w rodzinie,
  7. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
  8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
  9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
  10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenia na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach,
  11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,

12. alkoholizmu lub narkomanii,
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu,
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach,
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu nie wlicza się jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego, zasiłku celowego, pomocy materialnej mającej charakter socjalny lub motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty, wartości świadczeń w naturze oraz świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych, świadczenia pieniężnego, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693) i pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 19 ust.2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji okresu powojennego (Dz. U z 2018r. poz. 276 oraz z 2019r. poz. 752), w art. 7a ust. 2 ustawy z dnia 2 września 1994r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach zakładach m.d. uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2014r. poz. 1373 oraz z 2019r. poz. 752), a art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 31 maja 1996r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR (Dz. U. z 2019r. poz. 1168), w art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. z 2006r. poz.1824, z 2010r. poz.1465, z 2011r. poz. 696, oraz z 2019r. poz. 752) oraz w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 20 Marca 2015r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego, świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. 2019.2407 ze zm.) oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020.821 ze zm.), świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007r. o Karcie Polaka (Dz. U. 2018.1272 ze zm.), świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. z 2018r. poz. 2529), nagrody specjalnej Prezesa Rady Ministrów przyznawanej na podstawie art. 31 a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996r. o Radzie Ministrów (Dz. U z 2019r. poz. 1171), pomocy finansowej przyznawanej repatriantom, o której mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019r., poz. 1472), środków finansowych przyznawanych w ramach działań podejmowanych przez organy publiczne, mających na celu poprawę jakości powietrza lub ochronę środowiska naturalnego, zwrotu kosztów, o których mowa w art. 39a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – prawo oświatowe (Dz.U. z 2020r., poz.910 i 1378 oraz z 2021r. poz 4, 619 i 762).

Na potrzeby ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego oraz opłaty wnoszonej przez osoby zobowiązane – małżonka, zstępnych, wstępnych, do ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w dps, w dochodzie osoby lub rodziny nie uwzględnia się świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019r. poz. 1622).

W sytuacji posiadania gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 345 zł.

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż 719zł.
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne MOPS opłacał za osoby pobierające zasiłek stały, które nie podlegały obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Zasiłek okresowy, zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej, przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli dochód osoby/rodziny jest niższy od kryterium dochodowego osoby/rodziny, i ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
- 2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie, a okres na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy ustala MOPS na podstawie okoliczności sprawy.

W 2022r. w budżecie Miasta Zambrów nie przewidziano środków własnych na realizację zasiłków okresowych, wobec tego zasiłki okresowe przyznawane były tylko z dotacji, a więc w wysokości 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny.

Zgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej **zasiłek celowy** może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być też przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego w tym przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu.

W związku z tym, że ustawa o pomocy społecznej nie określa wysokości zasiłku celowego, wyznacznikami jej ustalania, w praktyce MOPS w Zambrowie, z jednej strony jest sytuacja materialna wnioskodawcy i cel na który zasiłek jest przyznawany, a z drugiej, możliwości finansowe Ośrodka na tę formę pomocy i liczba ubiegających się o tę pomoc rodzin.

Zasiłek celowy specjalny, może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Wysokość zasiłku celowego specjalnego nie może przekraczać odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny i nie podlega zwrotowi.

Osoba lub rodzina ma prawo do posiłku, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc doraźna lub okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

W 2022r. na **dożywianie** w budżecie zapisano 177.000,00 zł. środków własnych. Ponadto w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Wojewoda Podlaski, na wniosek Burmistrza przyznał dotację na realizację tego zadania w wysokości 600.000 zł. Celem tego Programu było wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, które własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną, mogła być przyznana pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności.

Schronienie – osoba ma prawo do schronienia, jeśli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Noclegownia prowadzona przez MOPS w Zambrowie w 2021r. działała w okresie od stycznia do marca w godzinach od 18⁰⁰ do 8⁰⁰, od kwietnia do września w godzinach od 19⁰⁰ do 7⁰⁰ i od października do grudnia w godzinach od 18⁰⁰ do 8⁰⁰. Noclegownia była czynna także w dzień - I Dnia Świąt Wielkanocnych, I Dnia Świąt Bożego Narodzenia i w Nowy Rok.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze określa Uchwała Nr 79/XIV/15 Rady Miasta Zambrów z dnia 26 stycznia 2016r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Program „Opieka 75+” na rok 2022 - to rządowy program wsparcia finansowego gmin w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej. Celem Programu „Opieka 75+” na rok 2021 było zwiększenie dostępności usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także pozostają w rodzinie oraz mieszkają na terenach gmin do 60 tys. mieszkańców.

Gminy, które przystąpiły do realizacji programu uzyskały finansowe wsparcie do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania w zakresie realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Środki finansowe z Programu mogły być przeznaczone na:

- 1) dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu i będą kontynuowane w roku 2022,
- 2) dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2021 te usługi nie były świadczone,
- 3) dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Liczba osób w wieku 75 lat i więcej, którym przyznano decyzją usługi opiekuńcze na rok 2022 wynosiła 23, z czego 3 osobom przyznano decyzją usługi opiekuńcze w ramach programu „Opieka 75+” (w tym 3 osoby miały świadczone usługi opiekuńcze w ramach programu w latach poprzednich i były one kontynuowane w roku 2022)

W ramach Programu „Opieka 75+” Wojewoda Podlaski przekazał Miastu Zambrów środki finansowe w formie dotacji celowej w wysokości: **23.847,50 zł**, z których wykorzystano 17.956,89 zł, tj. 75,3%. Miasto Zambrów zapewniło wkład własny kosztów realizacji zadania w wysokości : **23.847,50 zł**, z czego wykorzystano 17.956,89 zł, co stanowiło. 50% kosztów realizacji zadania.

Wykonanie usług opiekuńczych w 2022r. w ramach Programu „Opieka 75+” – edycja 2022 zlecono organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2020r., poz. 1057 ze zm.), mianowicie Podlaskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Białymstoku- zatrudniającego opiekunki PCK.

Program „Opieka 75+” przyczynił się do wsparcia Miasta Zambrów w zwiększeniu dostępności usług opiekuńczych dla osób 75 lat i więcej. Przyznane środki zostały wykorzystane efektywnie we wzmocnieniu Miasta Zambrów w realizacji usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Program „Wspieraj Seniora” na 2022r. miał na celu wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu, nie mając możliwości zabezpieczenia sobie artykułów podstawowej potrzeby we własnym zakresie, w tym artykułów spożywczych oraz środków higieny osobistej.

Program „Wspieraj Seniora” realizowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie przez 5 pracowników socjalnych Ośrodka.

W ramach Programu „Wspieraj Seniora” objętych wsparciem w 2022 roku zostało 8 osób w wieku powyżej 65 lat, samotnych, którym udzielono wsparcia. Wsparcie dla Seniorów polegało w szczególności na robieniu zakupów artykułów spożywczych, chemicznych, higieny osobistej, leków, itp.

Wojewoda Podlaski w ramach przedmiotowego programu przekazał Miastu Zambrów środki finansowe wysokości 43.000 zł, z których wydatkowano 37.133,73 zł.

Program „Wspieraj Seniora” przyczynił się do wsparcia Miasta Zambrów w zapewnieniu usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii i zagrożenia epidemicznego zdecydowali się na pozostanie w domu a nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Przyznane środki zostały wykorzystane efektywnie we wzmocnieniu Miasta Zambrów w realizacji usługi wsparcia dla seniorów w utrzymującym się w kraju stanu epidemii COVID-19.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w **domu pomocy społecznej**. Osobę kieruje się do domu odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej jednak niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:
  - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę w rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby o których mowa w pkt 1 i 2.

W przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe przysługuje osobie, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub

rodzeństwem, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury lub renty. Składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłaca Ośrodek od kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Formy realizowanej przez MOPS w 2022r. pomocy społecznej oraz wydatkowane środki finansowe, przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Lp.	Forma pomocy społecznej	Liczba rodzin /osób w rodzinie	Plan wydatków w zł			Wykonanie w zł			Wykonanie ogółem w %
			Środki własne	Dotacja	Ogółem	Środki własne	Dotacja	Ogółem	
1.	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne, w tym: - zasiłki celowe, w tym: - schronienie - zas. cel specjalny - sprawienie pogrzebu - zasiłki okresowe w tym z powodu bezrobocia	440/864 2/2 11/15 1 381/761 318/678	193.000,00		193.000,00	192.967,32 14.546,39 5.565,00 2.462,80		192.967,32	99,98
				1.174.000,00	1.174.000,00		1.170.232,99 1.023.168,00	1.170.232,99	99,68
2.	Zasiłki stałe	98/118	0	665.000,00	665.000,00	0	626.212,43	626.212,43	94,17
3.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	81	0	61.500,00	61.500,00	0	53.402,04	53.402,04	86,83
4.	Dożywianie	371/782	177.000,00	600.000,00	777.000,00	175.293,00	600.000,00	775.293,00	99,78
5.	Udzielanie schronienia - noclegownia	19	176.850,00	0	176.850,00	176.218,86	0	176.218,86	99,64
6.	Usługi opiekuńcze i Program „Opieka 75+”	26/27	209.633,32	23.847,50	233.480,82	206.646,75	17.956,89	224.603,64	96,2
7.	Ponoszenie odpłatności w domach pomocy społecznej	29	1.125.977,00	0	1.125.977,00	1.122.299,44	0	1.122.299,44	99,67
8.	Program „Wspieraj Seniora”	8	0	43.000,00	43.000,00	0	37.133,73	37.133,73	86,36
Razem:			1.882.460,32	2.567.347,50	4.449.807,82	1.873.425,37	2.504.938,08	4.378.363,45	98,28

W ramach Funduszu Pomocy realizowano świadczenia dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj.:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wys. 300,00 na osobę,
- posiłek w szkole dla uczniów,
- zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności
- zasiłek stały

Formy pomocy i wydatkowane środki przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Lp.	Świadczenia z Fundusz Pomocy dla obywateli Ukrainy	Liczba osób/rodzin	Kwota świadczeń
1.	Jednorazowe świadczenie pieniężne	738	221.400,00
2.	Posiłek w szkole dla uczniów	81	18.171,00
3.	Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności,	20 rodzin	7.334,00
4.	Zasiłek stały	1/3	600,00
Razem:			247.505,00

Ogółem na świadczenia z pomocy społecznej i na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju, MOPS wydatkował kwotę **4.625.868,45 zł**

Na realizację **zadań zleconych**, tj. na wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki i na obsługę zadania, MOPS otrzymał środki w wysokości 8.528,00 zł, z których wydatkował 8.527,92 zł, tj. 100%, w tym na wynagrodzenie dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki na podstawie postanowienia sądu – 8.400,00 zł i koszty obsługi – 127,92 zł.

W 2022r. MOPS wydał 5.212 decyzji z zakresu pomocy społecznej. Decyzji odmawiających przyznania świadczenia z powodu braku środków nie było.

W 2022r. w zakresie pomocy społecznej MOPS współpracował ze szkołami na terenie miasta, głównie w zakresie dożywiania uczniów, z przedszkolami, z PCK, CARITAS, z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Policją, Sądem, Klubem Abstynenta „OSTOJA”, itp. Współpraca z w/w instytucjami układała się dobrze.

Funkcjonowanie Klubu Seniora w Zambrowie

Uchwałą nr 119/XXI/2020 Rady Miasta Zambrów z dnia 27 października 2020r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub Seniora w Zambrowie utworzono ośrodek wsparcia dla seniorów pod nazwą Klub Seniora w Zambrowie z siedzibą ul. Łomżyńska 4.

Pobyt w Klubie Seniora jest zwolniony z opłat.

Klub Seniora rozpoczął swoją działalność w marcu 2021r. W 2022r. w zajęciach uczestniczyło 49 osób (37 kobiet i 12 mężczyzn).

Na funkcjonowanie Klubu przeznaczono w 2022r. kwotę 593.443,32 zł., z której wydatkowano 382.513,32 zł, tj. 64,46%. Nie wydatkowano zaplanowanej kwoty głównie z powodu pandemii, a także ze względu na podpisanie umowy na realizację Projektu „Rozwój usług społecznych w mieście Zambrów współfinansowany z EFS, w drugim półroczu.

Klub Seniora jest wyposażony w niezbędne meble i urządzenia. W ramach bieżącego funkcjonowania Klubu, ponoszone są wydatki związane z utrzymaniem lokalu (czynsz, środki czystości, opłaty za energię elektryczną, abonamenty). Ponadto zakupiono art. papiernicze, niezbędne materiały do prowadzenia zajęć, prasę, artykuły spożywcze dla seniorów. Zatrudniono osoby z odpowiednimi kwalifikacjami do prowadzenia zajęć farmaceutycznych, zielarskich, dietetycznych, tanecznych, ruchowych, komputerowych, robótek ręcznych, z bankowości cyfrowej, z prawnikiem, z psychologiem, treningu pamięci, lekcji śpiewu, masaży, na basenie, itp. Organizowano wyjazdy plenerowe i imprezy okolicznościowe, np. Dzień seniora. Zapewniono seniorom gorący posiłek w ciągu dnia i dowóz osób mieszkających w części koszarowej miasta do Klubu Seniora i z powrotem.

Finansowanie funkcjonowania Klubu przedstawia niżej zamieszczona tabela.

L.p.	Klub Seniora - rodzaj finansowania	Plan w zł	Wydatki w zł			
			Środki własne	Dotacja	Środki EFS	Środki z budżetu państwa
1	Środki własne poza projektami	45.004,00	36.914,92			
2	Wieloletni Program Senior +	127.400,00	66.759,47	56.426,00		
3	Projekt „Rozwój usług społecznych w mieście Zambrów współfinansowany z EFS,	421.409,75	19.634,08		181.452,07	21,327,28
Razem		593.443,32	123.308,47	56.426,00	181.452,07	21,327,28
			382.513,82			

Dochody MOPS

W 2022r. zaplanowany dochód wynosił **458.487,00 zł**. W wyniku realizacji zadań, MOPS osiągnął dochód ogółem w wysokości **391.141,34 zł**, tj. **85,31%**. Dochody w całości przekazano do Urzędu Miasta, w tym:

- 1) Gminie Miasto Zambrów przekazano dochody w wysokości 105.934,87 zł, w tym:
  - odpłatność za pobyt w DPS – 5.817,79 zł,
  - odpłatność za usługi opiekuńcze – 47.604,08 zł,
  - kwoty zwrócone przez dłużników z tyt. wypłaconych zaliczek alimentacyjnych – 3.370,55 zł,
  - kwoty zwrócone przez dłużników z tyt. wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 47.356,76 zł,
  - dochody różne, np. zwrot kosztów upomnienia, należne wynagrodzenie dla płatnika z ZUS, US – 1.785,69 zł
- 2) Dochody przekazane do budżetu państwa z tytułu realizacji zadań wyniosły 285.206,47 zł, są to:
  - kwoty zwrócone przez dłużników z tytułu wypłaty zaliczki alimentacyjnej – 3.370,56 zł,
  - kwoty zwrócone przez dłużników z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 71.035,12 zł
  - odsetki zwrócone z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 138.909,65 zł.
  - nienależnie pobrane świadczenia za lata ubiegłe wraz z odsetkami - 71.891,14 zł, w tym:
    - świadczenia rodzinne – 60.647,58 zł
    - świadczenia wychowawcze – 5.993,36 zł
    - odsetki od nienależnie pobranych świadczeń – 4.040,08 zł
    - zasiłki okresowe – 601,00 zł
    - ubezpieczenie zdrowotne (zasiłki stałe) – 580,50 zł
    - ubezpieczenie zdrowotne (ŚR) – 28,62 zł.

INFORMACJA

dotycząca sytuacji finansowej na świadczenia z pomocy społecznej w 2023r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie w budżecie na świadczenia z pomocy społecznej, na 2022r. ma przewidziane środki finansowe, które uwzględnia niżej zamieszczona tabela, w której ponadto zostały wykazane braki.

L.p.	Rozdział/forma świadczenia	Plan wydatków na 2023r.		Braki	
		Środki własne e	Dotacje	Środki własne	Dotacje
1.	85202 – Domy Pomocy Społecznej	979.600	0	400.000	
2.	85203 – Ośrodki wsparcia (noclegownia)	200.000	0		
3.	85213 – Ubezpieczenia zdrowotne		56.000		
4.	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze: - zasiłku okresowe - zasiłki celowe, w tym: zasiłki celowe specjalne i schroniska	0 200.000	1.218.000 0 0	160.000	
5.	85216 - Zasiłki stałe	0	651.000		
6.	85228 – Usługi opiekuńcze	329.010	0		
7.	85230 – Dożywianie	154.600	220.400		379.600
8.	85219 – Utrzymanie MOPS	1.546.000	275.000	320.000	
9.	85295 - Klub Seniora	59.400	151.053,72		
	Razem:	3.468.610	2.571.453,72	880.000	379.600

Kwota zasiłku okresowego, zgodnie z art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny. Na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 ustawy jest zapewniona dotacja celowa z budżetu państwa.

Rada Miasta Zambrów w 2023r. nie przeznaczyła środków własnych na zasiłki okresowe, dlatego też MOPS przyznaje zasiłki okresowe w minimalnej wysokości określonej przepisem, tj. 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny.

Środki przewidziane w budżecie na zasiłki celowe są niewystarczające na zaspokojenie potrzeb zgłaszanych przez osoby/rodziny. Dlatego też wysokość przyznawanych świadczeń jest uzależniona z jednej strony od sytuacji materialnej wnioskodawcy i celu na który zasiłek jest przyznawany, a z drugiej strony od możliwości finansowych Ośrodka na tę formę pomocy oraz liczby ubiegających się o tę pomoc rodzin. W b.r. średni miesięczny zasiłek celowy w okresie od stycznia do lutego wyniósł 80,78 zł. Stwierdzić należy, że kwota przeznaczona na zasiłki celowe w 2023 r. wystarczy tylko na częściowe zaspokojenie potrzeb zgłaszanych przez świadczeniobiorców. Najtrudniej jest w okresie jesienno-zimowym, gdzie trzeba zabezpieczyć zgłaszane potrzeby zakupu opału na zimę, a są to znaczące kwoty. Ponadto ze środków tych opłacany jest pobyt w schroniskach bezdomnym mieszkańcom Zambrowa, przebywającym w schroniskach na terenie Polski. MOPS nie zna liczby osób bezdomnych przebywających poza Zambrowem i planujących ubiegać się o miejsce w schronisku. Wydatki na opłacenie schroniska pomniejszają wydatki przeznaczone na zasiłki celowe. W związku z tym pod koniec roku mogą wystąpić braki na zasiłki celowe.

Aktualnie z usług opiekuńczych korzysta 15 osób, jednak w ciągu roku osób przybywa. Społeczeństwo Zambrowa starzeje się, jest dużo osób schorowanych, samotnych i będzie zachodzić konieczność przeznaczania coraz więcej środków finansowych na zapewnienie usług opiekuńczych. Kwota zapisana w budżecie na 2023r. jest aktualnie wystarczająca. W sytuacji znacznego zwiększenia się liczby osób wymagających objęcia tą formą pomocy zajdzie konieczność zwiększenia też środków na usługi opiekuńcze w ciągu roku.

W związku z potrzebą kierowania osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej oraz zwiększaniem się z roku na rok kosztów utrzymania mieszkańców w DPS, zwiększa się kwota niezbędna na pokrycie części odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej, ponoszonej przez gminę Miasto Zambrów. Aktualnie umieszczonych w domach pomocy społecznej jest 28 osób, na podstawie wydanych decyzji zaangażowanych jest 1.295,195,33 zł, kwota ta nie zawiera zwiększonych kosztów utrzymania w b.r., ponieważ z roku na rok rosną koszty utrzymania w DPS. Mając powyższe na uwadze należy liczyć się z tym, że wydatki na domy pomocy społecznej w b.r. mogą znacznie przekroczyć zaplanowany na ten cel budżet.

II. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U.2020r. poz. 111 ze zm.) świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne;
3. zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
- 3a. świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b;
4. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
5. świadczenie rodzicielskie

Świadczenia rodzinne przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku rodziny, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

1. 18 roku życia;
2. do ukończenia 21 roku życia, jeżeli uczy się w szkole,
3. do ukończenia 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

1. urodzenia dziecka – przysługuje jednorazowo w wysokości 1.000 zł na każde urodzone dziecko, a także w przypadku objęcia dziecka opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego.
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – przysługuje jednemu z rodziców uprawnionemu do urlopu wychowawczego, w wysokości 400 zł miesięcznie:
  - przez okres 24 miesięcy kalendarzowych;
  - przez okres 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
  - przez okres 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności,
3. samotnego wychowywania dziecka – przysługuje samotnie wychowującym dziecko, matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznan, albo też powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek ten przysługuje w wysokości 193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci, a na dziecko niepełnosprawne 273 zł miesięcznie, nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci.
4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – dodatek przysługuje na trzecie i każde kolejne dziecko w rodzinie uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95 zł miesięcznie
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka, przysługuje na dziecko w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, dodatek przysługiwał miesięcznie w wysokości 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
6. rozpoczęcia roku szkolnego – przysługuje jednorazowo w wysokości 100 zł na dziecko lub osobie uczącej się w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego.
7. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje przez 10 miesięcy w okresie trwania nauki w szkole:
  - a) w związku z zamieszkiwaniem w internacie, bursie, stacji przez dziecko uczące się w szkole ponadgimnazjalnej lub artystycznej, a także w szkole podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka niepełnosprawnego - w wysokości 113 zł miesięcznie
  - b) w związku z dojazdem do szkoły ponadgimnazjalnej (w tym także artystycznej) - w wysokości 69 zł miesięcznie
8. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje jednorazowo w wysokości 1.000 zł na dziecko z tytułu urodzenia żywego dziecka, a także w przypadku objęcia dziecka opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego.

W 2022r. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznano 591 rodzinom na 1.130 dzieci. Z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka skorzystało 111 rodzin, ze świadczenia rodzicielskiego – 93 rodziny, z zasiłku pielęgnacyjnego – 427 rodzin, ze świadczenia pielęgnacyjnego – 234 rodziny.

Wydatki na świadczenia rodzinne w 2022r., w tym z Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju, przedstawia niżej zamieszczona tabela.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Fundusz Pomocy – Pomoc dla obywateli Ukrainy
1.	Zasiłek rodzinny	1.115.782,75	22.878,00
2.	Dodatki, w tym z tytułu:	528.515,19	8.733,00
	1) urodzenia dziecka	38.073,12	
	2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	73.434,79	
	3) samotnego wychowywania dziecka	113.295,38	6.383,00
	4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	172.014,70	380,00
	5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym:	69.007,67	770,00
	a) do 5 roku życia	7.740,00	0
	b) powyżej 5 roku życia	61.267,67	770,00
	6) rozpoczęcia roku szkolnego	56.010,39	1.200,00
	7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	6.679,14	
	7a) na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	904,00	
	7b) na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	5.775,14	
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	111.000,00	2.000,00
4.	Zasiłek pielęgnacyjny	1.044.665,60	
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	5.119.059,27	14.833,00
6.	Świadczenie rodzicielskie	554.433,10	5.032,30
	Razem:	8.473.455,91	53.476,30

Na świadczenia rodzinne w 2022 r. wydatkowano kwotę **8.473.455,91 zł.**

Za 160 osób, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne zostały opłacone składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na kwotę 908.122,21zł.

Za 121 osób, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 243.988,26 zł.

Na świadczenia rodzinne finansowane z Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, wydatkowano 53.476,30 zł oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – 4.082,05 zł.

W 2022 r. w sprawach świadczeń rodzinnych wydano 1.343 decyzje.

III. ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

Zasiłek dla opiekuna otrzymuje osoba na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U.2017.2092 ze zm.), jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012r., poz 1548, z 2013r., poz.1557).

W 2022r. wysokość zasiłku dla opiekuna wynosiła 620 zł. Wypłacono go 1 osobie na kwotę 1.240,00zł.

Za 1 osobę opłacono składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na kwotę 341,24 zł.

IV. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

W 2022r. MOPS realizował też zadania określone ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz.U.2019.473). Zgodnie z art. 10 tej ustawy, z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł, które przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W 2022r wydano 1 decyzję i wypłacono świadczenie w kwocie **4.000,00 zł**.

V. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Zgodnie z art. 4. ust 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 2407 ze zm.) celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenia te MOPS realizował do maja 2022r., od czerwca realizacją świadczeń zajmuje się ZUS.

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na każde dziecko w rodzinie, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, bez względu na uzyskiwane przez rodzinę dochody.

W 2022r. ze świadczeń wychowawczych wypłaconych przez MOPS w Zambrowie skorzystało 2.129 rodzin na 3.478 dzieci. Wypłacono **8.555.629,10 zł**.

W 2022 r. w sprawach świadczeń wychowawczych wydano 26 decyzji i 45 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego.

VI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Osoba uprawniona to taka, która jest uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- 1) została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub pieczy zastępczej;
- 2) zawarła związek małżeński.

Wydatki w 2022 r. przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin pobierających świadczenie	Liczba dzieci na które przyznano świadczenie	Kwota (w zł)
Fundusz alimentacyjny	86	133	469.094,40

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zambrowie zadłużonych jest 290 dłużników alimentacyjnych, z czego wobec 161 dłużników tut. Ośrodek jest organem właściwym dłużnika, 97 dłużników mieszka na terenie innych gmin, a wobec 32 dłużników nie jest możliwe prowadzenie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywają za granicą, w zakładach karnych lub nieznane jest miejsce zamieszkania tych dłużników.

Ponadto tut. MOPS otrzymał 27 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie miasta Zambrów, dla których nie jest organem właściwym wierzyciela, a wobec których prowadzone jest postępowanie określone w art. 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie w 2022r. przeprowadził wywiady alimentacyjne z 21 dłużnikami i odebrał od dłużników 21 oświadczenia o stanie majątkowym.

Ponadto w 2022 r. przekazano komornikom sądowym prowadzącym postępowania egzekucyjne 21 informacje o dłużnikach alimentacyjnych, mających wpływ na skuteczność egzekucji, zobowiązano 4 dłużników do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, zwrócono się z 10 wnioskami do urzędu pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych, wszczęto 10 postępowań dotyczących uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, wydano 6 decyzji o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, w 4 przypadkach umorzono postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, złożono 6 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, wystąpiono z 6 wnioskami do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców o uzyskanie informacji czy dłużnicy posiadają prawo jazdy, skierowano 1 wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym.

Ponadto złożono 87 zawiadomień do Prokuratury o uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego przez dłużników alimentacyjnych.

Do pięciu biur informacji gospodarczych zgłoszonych jest łącznie 265 dłużników (fundusz alimentacyjny i zaliczka alimentacyjna), z czego 7 nowych dłużników zgłoszono w 2022 roku, a usunięto 3 informacje gospodarcze – w 1 przypadku w wyniku spłaty zobowiązań przez dłużnika alimentacyjnego, zaś w 2 przypadkach z powodu śmierci dłużnika.

Poza ww. działaniami MOPS w Zambrowie występował z wnioskami o ustalenie aktualnych adresów dłużników alimentacyjnych do komorników prowadzących postępowanie egzekucyjne, do krajowego rejestru karnego w celu ustalenia czy dłużnicy osadzeni są w zakładach karnych.

W 2022 r. w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 111 decyzji.

VII. DODATEK OSŁONOWY

W ramach tzw. „tarczy antyinflacyjnej” uchwalona została ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U.2022.1), wprowadzającą nowe świadczenia zwane „dodatkiem osłonowym”, którego celem było wsparcie gospodarstw domowych. Dodatek osłonowy przysługiwał gospodarstwom domowym, których średni miesięczny dochód nie przekraczał 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym, bądź 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokość dodatku, przysługującego za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. wynosi:

- 1) 400 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 2) 600 zł dla 2-3 osobowego,
- 3) 850 zł dla 4-5 osobowego,
- 4) 1150 zł dla co najmniej 6 osobowego gospodarstwa domowego.

Ponadto, jeśli w danym gospodarstwie domowym główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem lub paliwami węglowodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, to wysokość dodatku osłonowego wynosiła:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Przy ustalaniu wysokości wypłaty dodatku osłonowego obowiązywała zasada złotówka za złotówkę. Dodatek był przyznawany w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego, a jego wysokość pomniejszana była o kwotę przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20 zł.

Liczbę gospodarstw domowych, którym MOPS w Zambrowie przyznał dodatek osłonowy w 2022r. oraz wypłacone kwoty przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Lp.	Dodatek osłonowy	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek	Kwota wypłaconych w 2022r. dodatków osłonowych w zł
1.	Dodatek osłonowy w podstawowej wysokości (art. 2 ust. 5 ustawy), w tym: - dla gospodarstwa domowego 1 osobowego - dla gospodarstwa domowego 2-3 osobowego - dla gospodarstwa domowego 4-5 osobowego - dla gospodarstwa domowego co najmniej 6 osobowego	2.583 1.097 901 537 48	1.435.535,24 434.144,60 502.891,50 443.355,00 55.144,14
2.	Dodatek osłonowy w podwyższonej wysokości (art. 2 ust. 6 ustawy), w tym: - dla gospodarstwa domowego 1 osobowego - dla gospodarstwa domowego 2-3 osobowego - dla gospodarstwa domowego 4-5 osobowego - dla gospodarstwa domowego co najmniej 6 osobowego	223 66 89 61 7	164.911,87 32.686,16 61.888,24 60.564,75 9.972,72
	Ogółem:	2.806	1.600.447,11

VIII. DODATEK MIESZKANIOWY

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021, poz. 2021)

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- 1) najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- 2) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- 3) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 dodatek mieszkaniowy:

- 1) przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w jednym lokalu mieszkalnym albo zajmowaniem jednego lokalu mieszkalnego;
- 2) może przysługiwać na podstawie więcej niż jednego tytułu prawnego spośród określonych w ust.1.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 dodatek mieszkaniowy nie przysługuje osobom przebywającym w:

- 1) domu pomocy społecznej,
- 2) młodzieżowym ośrodku wychowawczym,
- 3) schronisku dla nieletnich,
- 4) zakładzie poprawczym,
- 5) zakładzie karnym,
- 6) szkole, w tym w szkole wojskowej

- jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne całodobowe utrzymanie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o którym mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym - 40%,
- 2) wieloosobowym - 30%

- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, z uwzględnieniem art. 6 ust. 8 i art. 7 ust. 6.

Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, 252, 568, 122 i 1578).

Zgodnie z art. 3 ust. 3 za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162).

Zgodnie z art. 4 ustawy przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę ubiegającą się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, samodzielnie zajmującą lokal mieszkalny albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby. Do członków gospodarstwa domowego nie wlicza się osób przebywających w instytucjach, o których mowa w art. 2 ust. 3.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami, o których mowa w ust. 3-6, przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, a kwotą wydatków poniesionych przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy w wysokości:

- 1) 15% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie jednoosobowym;
- 2) 12% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 2-4-osobowym;
- 3) 10% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Zgodnie a art. 6 ust. 3 i 4 wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy są świadczenia okresowe ponoszone przez gospodarstwo domowe w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, tj.: czynsz, koszty, o których mowa w art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 2195 oraz z 2021 r. poz. 11, 1177, 1243 i 1535), opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej, zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną, odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego, inne niż wymienione w pkt 1-4 opłaty za używanie lokalu mieszkalnego, opłaty za energię cieplną, wodę, ścieki, odpady i nieczystości ciekłe, wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału.

Nie stanowią wydatków, o których mowa w ust. 4, wydatki poniesione z tytułu ubezpieczeń, podatku od nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie gruntów; rocznych opłat przekształceniowych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2040), opłat za gaz przewodowy, energię elektryczną, dostarczane do lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinnego) na cele bytowe.

Dane dotyczące dodatków mieszkaniowych przyznawanych przez MOPS w Zambrowie w 2022r. przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Lp.	Dane dotyczące dodatków mieszkaniowych	2022 rok.
1.	Liczba wydanych decyzji	348
2.	Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	227
3.	Kwota najniższego dodatku mieszkaniowego wraz z ryczałtem	26,78 zł
4.	Kwota najwyższego dodatku mieszkaniowego wraz z ryczałtem	650,34 zł
5.	Średni dodatek mieszkaniowy wraz z ryczałtem	253,17 zł
6.	Liczba wypłaconych świadczeń	1.943

Wydatki na dodatki mieszkaniowe (wraz z ryczałtami) w 2022r. wyniosły **491.926,57 zł**

Kwoty dodatków mieszkaniowych przekazywanych poszczególnym zarządcom lokali przedstawia niżej zamieszczona tabela.

L.p.	Zarządca lokalu	Kwota dodatku wraz z ryczałtem przekazany zarządcy, w zł
1.	Zarząd Mienia Komunalnego Sp z o.o.	289.710,23
2.	Zambrowska Spółdzielnia Mieszkaniowa	104.023,44
3.	Spółdzielnia Mieszkaniowa NADZIEJA	35.390,60
4.	Wspólnoty mieszkaniowe	62.802,30
Ogółem:		491.926,57

IX. DODATEK WĘGLOWY

Dodatek węglowy w 2022 był jednorazowym świadczeniem w wysokości 3000 zł. Przysługiwał gospodarstwu domowym, w którym głównym źródłem ogrzewania jest węgiel.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o dodatku węglowym (Dz. U.2022, poz.1692 ze zm.) dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022r. poz. 438,1561,1576), do dnia 11 sierpnia 2022r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art.27g ust. 1 tej ustawy.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się: osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

Przy przyznawaniu dofinansowania nie brano pod uwagę wysokości dochodów rodzin.

MOPS w Zambrowie przyznał 560 gospodarstwom domowym dodatek węglowy w wys. 3000,00 zł. Wypłacono dodatki węglowe na kwotę **1.680.000 zł**.

X. DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. 2022.1967 ze zm.) dodatek dla gospodarstw domowych, w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
  - 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
  - 3) kocioł olejowy
- zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022r. poz. 438,1561,1576, 1697), do dnia 11 sierpnia 2022r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art.27g ust. 1 tej ustawy

Zgodnie z art. 24 ust. 11 dodatek dla gospodarstwa domowego wynosi:

- 1) 3000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego
- 2) 1000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym
- 3) 500 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG
- 4) 2000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Przyznane gospodarstwom domowym dodatki przedstawia niżej zamieszczona tabela.

L.p.	Dodatek na źródło ciepła zasilane:	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych w 2022r. dodatków w zł
1)	peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy	79	237.000,00
2)	drewnem kawałkowym	35	35.000,00
3)	gazem LPG	10	5.00,00
4)	olejem	65	130.000,00
	Razem:	189	407.000,00

Kończąc, chciałabym bardzo serdecznie podziękować Wysokiej Radzie za zrozumienie problemów pomocy społecznej. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że bezrobocie nadal jest najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej a ciągły wzrost kosztów związanych z bieżącym zaspokajaniem niezbędnych potrzeb bytowych powoduje, że coraz więcej środków potrzeba na wsparcie w tym zakresie w formie świadczeń pieniężnych, tj. zasiłków okresowych i celowych. zgłaszających się osób/rodzin o pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie.

Ponadto starzenie się społeczeństwa, które często powiązane jest z niepełnosprawnością i przewlekłymi chorobami, pociąga za sobą konieczność zapewnienia coraz większych środków finansowych na pomoc w formie usług opiekuńczych, tj. opiekę dzienną ale i całodobową, świadczoną w domach pomocy społecznej.

Zambrów, dn. 24.02.2023r.

Janina Komorowska
Dyrektor MOPS w Zambrowie